

La ciutat que no dorm

Melcion Mateu

La música de Charlie Parker omple els parcs de Nova York en l'època estival. ARXIU

Parker als parcs

Com per recordar-nos que Parker ve de *park*, al final de l'estiu els parcs de Manhattan s'omplen de la música del geni de Kansas. Formen part dels barris on Bird havia viscut, com Harlem i l'East Village, indrets que havia animat amb els ritmes accelerats i les harmonies alterades de la revolució jazzística més influent de tots els temps: el *be-bop*.

Acabat de tornar a Nova York després del descans estiuenc, allotjat en una habitació provisional abans de la mudança definitiva, amb l'equipatge encara a mig desfer i la biblioteca personal encapsada en un obscur garatge, no m'he pogut estar d'aprofitar l'ocasió i assistir a les actuacions que conformen la catorzena edició del Charlie Parker Jazz Festival. Hi ha dues bones raons per fer-ho: hi participen primeres figures de l'escena jazzística actual i els concerts, que se celebren a l'aire lliure al llarg d'un cap de setmana, són gratuïts.

No tot ha sortit rodó. Chico Hamilton hi havia de tocar i ha acabat a l'hospital (és clar que exercir com a baterista quan s'està a punt de fer 85 anys és més aviat un luxe, però tant se val: la seva presència hauria connectat l'esdeveniment directament a

Nova York és encara, i per molts anys, la capital mundial del jazz

l'època de Parker). També hi ha hagut pluja, una pluja interminable i prematura que tanmateix no ha cancel·lat cap concert.

Al Markus Garvey Park, de Harlem, George Coleman –el saxo que acompanya Miles en discos com *Seven Steps to Heaven*– ha homenatjat Parker tocant els temes de Bird i estàndards amb improvisacions dúctils i rotundes. Potser per evitar que els concerts acabessin agafant un aire massa de *jam-session* –gairebé cada participant ha fet la seva versió de *Now's the Time*–, Sonny Fortune –amb el saxo tenor, el soprano o la flauta travessera– ha preferit centrar-se en temes propis, retre homenatge també a John Coltrane i, de passada, promoure el seu darrer disc, *Continuum*.

L'endemà, al Tompkins Square Park, de l'East Village, encara plovia. El porto-riqueny David Sánchez ha deixat ben clar que és molt més

que un *young lion*: un saxo virtuós i expressiu, amb un so rigorosament contemporani que fraseja tan còmodament sobre ritmes caribenys o brasilers com sobre el *swing* més ortodox. La pianista JoAnne Brackeen –l'única integrant femenina dels mítics Jazz Messengers d'Art Blakey (1969-1972)– ens ha delectat amb interpretacions de temes propis que fan evidents la seva escriptura inquietant i visionària. Dewey Redman –que, per cert, va morir poc després d'escriure aquestes ratlles– ha omplert el buit deixat per Hamilton amb el so ondulant i lleugerament *soul* del seu saxo.

Amb tot això n'hi hauria hagut prou i hauria estat molt bé, però Nova York sempre dona més. Sense que formés part del festival, sinó d'un altre cicle de concerts gratuïts a l'aire lliure promoguts pel Lincoln Center, Sonny Rollins ha fet de les seves. Rollins és, des de la mort de Joe Henderson, l'últim gran senyor del saxo tenor. Malgrat l'edat –76 anys–, té una bufera envejable: dues hores ininterrompudes de concert al Damosch Park. Amb els anys, l'articulació de Rollins ha esdevingut més lligada, més relaxada, sense perdre un bri d'expressivitat; les seves composicions han desenvol-

lupat els aspectes del seu estil que resultaven més personals –sovint amb melodies arpeggiades i una certa concepció percussiva de l'instrument–. Acompanyat pel trombonista Clifford Anderson, el so dels dos vents quedava perfectament empaquetat, amb una especial elegància en els moments que Anderson emprava la sordina. Rollins, un esperit lliure en tot el que fa a la música, ha endegat la seva pròpia discogràfica, Doxy, i els seus nous treballs tan sols es poden comprar *on line* o als seus concerts; una manera de desentendre's de l'exploatació dels grans segells i de fer palès que és aquí per presentar batalla: "*Don't forget to not forgive*" ("No us oblideu de no perdonar") van ser les paraules amb què va obrir la seva magnífica actuació.

Nova York és encara, i per molts anys, la capital mundial del jazz. És rar el dia en què no actua una llegenda en algun dels clubs o locals de la ciutat. També, tot s'ha de dir, és poc habitual poder escoltar aquests mateixos músics sense gastar un centau. Per això, la intensitat jazzística d'aquest cap de setmana ha fet de la pluja un inconvenient menor, perquè en un parell de mesos, amb l'hivern al damunt, actes com aquests seran inconcebibles.

Pensar és de rucs

Dolors Miquel

Orlando Guillén i l'encàrrec de Joan Vinyoli

Va ser gràcies a una beca de l'administració de Jalapa, que el mexicà Orlando Guillén va aterrar a l'aeroport del Prat cap allà l'any 1998. Va instal·lar-se a la zona del Raval, primer a casa d'un amic saxofonista i poeta, després en una habitació llogada a poca distància d'allà, al mateix Raval. No era la primera vegada que Guillén viatjava a Barcelona, no endebades els seus fills tenen la doble nacionalitat catalana-mexicana; a més a més, comptava amb la coneixença d'autors que ja vivien aquí, com el ja finat Roberto Bolaño, del qual tenia una opinió no gaire favorable, pel mercantilisme a què, deia, havia derivat la seva obra.

Guillén venia a complir la voluntat poètica de Joan Vinyoli, i a fer-li una mena d'homenatge pòstum. La feina tantàlica tenia una nòmina de dotze poetes mascles assenyalats per Vinyoli (per tal que no perdés el temps llegint en va), dels quals Guillén va traduir llibres sencers i va afegir-hi tres femines.

Un cop ja aquí, es va posar de seguida en contacte amb el poeta Enric Casasses, que va esdevenir clau en el procés, tant en l'anada a editorials o institucions per tal de procurar

la publicació de l'obra, com també en l'aspecte més terrenal, com a conseller i posteriorment revisionista d'una obra de més de 2.000 fulls.

Guillén marxava l'any 2000 cap al DF, amb els *Doce poetas catalanes del siglo XX* sota el braç i amb l'acord de publicació amb el Fondo de Cultura mexicana i algunes institucions catalanes, ja que un projecte així no el podia pas dur a terme cap editorial petita o mitjana. El llibre havia de sortir a la tan polèmica Fira de Guadalajara. La publicació, però, es va embolicar de seguida en processos jurídics i es va agreujar quan el mexicà, veient-les passar, decidí posar querelles a déu i a sa mare. Resultat: el llibre *Doce poetas catalanes del siglo XX* no es va publicar mai. Per contra, a Guadalajara es presentà una antologia feta per Puigto-bella, i encarregada mig a corre-cuita.

Ara, Guillén ha tornat carregat amb l'impublitat encàrrec de Vinyoli, i amb un llibre de publicació mexicana il·legal sota el braç: *La estampida de los hipocritas*, que presenta avui a l'Original de Barcelona. La publicació de l'altre, malgrat la seva transcendència, esdevé ara per ara una cosa fosca.

OBRA SOCIAL
L'ANIMA DE "LA CAIXA"

COSMOCAIXA

Fem 2 anys!

VINE A CELEBRAR-HO!

Gaudeix d'activitats especials
el 23 i el 25 de setembre i l'1 d'octubre

Entrada de franc del 23 de setembre a l'1 d'octubre

Obra Social
Fundació "la Caixa"